

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

YLIKOSKI, HANNA; Leikkauksen jälkeiset hengitystieongelmat aorttaläpän mekaanisen proteesin asentamisen jälkeisellä sairaalahoitajaksolla

Syventävien opintojen kirjallinen työ
Kirurgia
Tammikuu 2017

Tutkielman aiheena on hengitystieongelmat mekaanisen aorttaläppäproteesin asentamisen jälkeen. Aineistona tutkielmassa on vuosina 2007-2014 Turun yliopistollisessa keskussairaalassa mekaanisen aorttaläppäproteesin saaneet potilaat, joita oli yhteensä 209. Tietoja kerättiin potilaiden sairauskertomuksista retrospektiivisesti, kuolleisuustiedot saatiin Väestörekisteristä. Sairauskertomuksista merkittiin ylös erityisesti potilaiden sairaudet ennen leikkausta (muun muassa diabetes, verenpainetauti, eteisvärinä ja sepelvaltimotauti), tietoja potilaan elämäntavoista (aktiivinen tupakointi, alkoholin käyttö) sekä leikkauksen jälkeiset tapahtumat (muun muassa sähköinen rytminsiirto, kohtauksittainen tai krooninen eteisvärinä, kuolema, pitkittynyt ventilaatio, keuhkokuume).

Keskeisimpinä tuloksina tutkielmassa olivat leikkausta edeltävän eteisvärinän vaikutus kuolleisuuteen sekä pitkittyneeseen ventilaatioon, keuhkokuumeeseen esiintyvyys sekä aktiivisen tupakoinnin vaikutus leikkauksen jälkeiseen eteisvärinään. Sairaalahoidon aikana kuoli viisi potilasta ja heistä kolme sairasti eteisvärinää ennen leikkausta. Kuudella (17,1%:lla) leikkausta edeltävästi eteisvärinää sairastavasta potilaasta ventilaatio pitkittyi, eli 75% niistä potilaista, joilla ventilaatio pitkittyi, oli rytminä eteisvärinä ennen leikkausta. Lisäksi aktiivisella tupakoinnilla oli tilastollinen yhteys kroonisen eteisvärinän kehittymiseen leikkauksen jälkeen. Miehet sairastuivat tutkielmassa naisia useammin keuhkokuumeeseen, eli kahdeksan (5,4%) miestä sairastui keuhkokuumeeseen, sen sijaan yhdelläkään naisella ei keuhkokuumetta todettu.

Hengitystieongelmat ovat melko tavallisia komplikaatioita mekaanisen aorttaläpän asentamisen jälkeisellä sairaalahoitajaksolla. Hyvällä potilasvalinnalla voidaan kuitenkin myös hengitystieongelmien esiintyvyyteen vaikuttaa ja toisaalta niihin varautua, sillä ventilaation pitkittymistä tämän tutkielman mukaan esiintyi useammin niillä, joilla oli ennen leikkausta rytminä eteisvärinä. Tupakoinnin lopettamiseen kannattaa tämänkin tutkielman perusteella potilasta kannustaa.

Avainsanat: mekaaninen aorttaläppäproteesi, eteisvärinä, tupakointi, pitkittynyt ventilaatio